

מונחי הכלים והתבשילים

א. כירה וכלי כירה

entaschen (התנור) תְּפִיחָה	כְּרוּף אֶת תְּפִיחָה	Herd פִּיכִים	כִּירָה, פִּיכִים
קסום -- כסה את שארית האש באפר	מְלַקְמִים	בו מכניסים עצים	שִׂחַח הַכִּירָה -
Feuerzange	Blasebalg טַפּוּחַ	פִּי הַכִּירָה - דרך בו גורפים את הכירה	פִּי הַכִּירָה
Fächer מַנְיָה - ללכות בו את האש	Dreifuss תְּצוּבָה	Herdplatte	לוח הפירה
Kohlenschaufel יַעָה	Rost אֶסְקָלָה	בית שפיתה - מקום בו ישפתו את	הקדרות
Feuerstoss מְדוּרָה	Bratspiess שְׂפוּד	Kessel	יורת הפירה
Bratspiess שְׂפוּד	Brotschaufel סְרִיחָה	Ofen	תנור
Brotschaufel סְרִיחָה	רָהּה	tragbarer Ofen	תנור מְסֻלָּט
aus dem Ofen heben	נְחִלַת (לוחשת, עיומת, כבה, בוערת)	Mankal	מְגוּז
נְחִלַת (לוחשת, עיומת, כבה, בוערת)	פָּחִים (פחמים) כבה	Holz anrichten	ערוך עצים
פָּחִים (פחמים) כבה	Steinkohlen פְּחַמֵי־אֶבֶן	anzünden	הצת (בגפרור), הִבְעֵר, הִדְלַק
Steinkohlen פְּחַמֵי־אֶבֶן	רָמֵץ - אפר חם	einheizen	הִסַק, הִבְעֵר
רָמֵץ - אפר חם	Asche אֶפֶר	Heizung	הִסְקָה, הִסַק
Asche אֶפֶר	Kamin, Schornstein מַעֲשָׂנָה	האחו (אש בעצים)	האחו (אש בעצים)
Kamin, Schornstein מַעֲשָׂנָה	Schornsteinfeger פִּיתָה, דִּשָׁן	Holzammer	דִּיר עֲצִים
Schornsteinfeger פִּיתָה, דִּשָׁן	Schornsteinfeger פִּיתָה, דִּשָׁן	Holzspäne	לְוִירֵי־עֲצִים
Schornsteinfeger פִּיתָה, דִּשָׁן	Brannngeruch - מִשְׁאֵר קָדַח -	anfrachen	לְבִּיחַ
Brannngeruch - מִשְׁאֵר קָדַח -		schueren (באש)	חָתָה
		anrichten	שִׂפּוּת אֶת הַקְּדֵרָה

ב. בשול וכלי בשול

aufsieden	הִרְתַּם, רִתַּם	Kueche	מִטְבָּחָה, בֵּית־מִבְשָׁל
braten	צָלָה	Koch, Köchin	מִטְבָּחָה, מִבְשָׁלָה
Braten	צָלָה	Koch, Köchin	מִבְשָׁלָה, מִבְשָׁלָה
Braten (am Spiess)	צָלָה־אֵשׁ	Konditor, Konditorin	בִּשְׁלָה, בִּשְׁלָה
Braten (צליקדר)	צָלָה־קְדֵרָה	Reibeisen	מְגִרָתָה
rörsten	קָלָה	kleireinben (במגרת)	כִּסְקֵי, קָרֹר
קלום-יצק מים רותחים על קמה או	בעק	kochen	בִּשָׁל
בעק		schmorren, braten	מִגֵּן

Krug כַּד	הִלַּט (חלטים) - האלקעס
Kanne קוּמְקוּם	מְלֹזג-נוצת-עוף או שערות בהמה
יד-הקומקום, וַרְבוּבִית	abbruehen ברותחין
Krug קִיתוֹן	marinieren מְבוּשׁ
Krueglein פֶּדֶ, פֶּדֶן	שְׁפֹעַ (שפעה הנזיר, שפעה הקדרה)
Henkel אֵזֶן	überlaufen auslaufen
Krug קֶבֶן-כַּד גדול למשקין	Eimer דְּלִי
Flasche בְּקִבּוּק	Fass הַבֵּית
Tiegel, Sloy צִנְעָנָה	מֵלֵא, דֵּלֵה, שְׁאוּב
אֲנָטֶל-כִּלִּי לטילת-ידים	עָרֵה, הָרִיק, יִצֵּק, שְׁפֹךְ, שְׁפֹה
Samovar מַחֵם	Pumpe מְשַׁאֲבָה
צְלוּחִית - כִּלִּי לרפואות או לבשמים	Ausgusseimer (של שופכין),
Fläschchen	Spuelichteimer
גְּבִית-כִּלִּי נחושת גדול לכבוס, פִּיילִי	שׁוּפְכִין, שְׁפִיכִין, שְׁפִיכִין
Waschwanne	חֶמֶן-המאכלים הטמונים לכבוד שבת
מִכְתֵּשׁ (גדול), מִכְתֵּשֶׁת (קטנה), מְדוּכָה	מְמֵן, הַמְמֵן את החמין
Moerser (גדולה)	מִים רוֹתְחִים, חֲמִים, צוּנְגִים, פּוֹשְׁרִים
מְדוּךְ (גדול) עלי Stuessel	siedendes, warmes, kaltes, laues
zerstoessen פְּתוּשׁ - דוּךְ במכתשת	Wasser
בָּלוּל - ערב קמח במים	וָרֵמ, הַמֵּם
בָּלֵה, בָּלִיָּה	מְסַנֶּנֶת (= מְסַנְנֶת)
בָּבֵל, כּוּל - החילת לישה	Seiher סֵינ
Knetter גְּבֵל	Hackmesser קוּפִיץ
kneten לוּשׁ	צְרִצּוּר-כַּד של חרס שיש בו מסננת
Kneten לִישָׁה	של חרס בפיו או סמוך לפיו
עֶסֶה - שם עצם למה שאדם לוש בכת אחת	מְפִי, טְפִיזוֹת-בְּקִבּוּק שפיו עשוי למפטיף
Teig בְּצֵק - שם החמר	קִיר - של מתכת Topf
גְּלָגֵל - עסה בקמח בסוף הלישה -	סִיר המעלות (ביאליק) Speisträger
rollen, walken	מְקוּד (ביאליק) גלגל לנקד מצות
קֶטֶף, קֶטֶף - משיחת-העסה במים, כשמן	קְדֵרָה - של חרס Torf
או במי-ביצים	אֶלְפֵס, לְפֵס, לְפֵס Casserole
עֲרֵבָה, מְשַׁאֲרֶת Bactrog	מְשֻׁרֶת, מְסֻרֶת Pfanne
מְקַרְצֶת - החיכה של בצק שנקרצה מן	מְחַבֶּת (צפה) Bratpfane
Teigstück הַעֶסֶה	מְרַחֶשֶׁת (עמוקה) Bratpfane

עֲדָב, סָרַט, הַנִּים, בְּחוּשׁ
 קֶפֶה - (ביאליק) הַסָּר, הוֹרֵמָה מֵעַל פְּנֵי
 הַחֲבֵשִׁיל בְּשַׁעַת בְּשׂוּלָה.
 סְקֶפֶה (ביאליק) הַכֶּף הַמְסוּרָה אֶת הוֹרֵמָה
 מֵעַל פְּנֵי אֲתֵבִשִׁיל.
 סְרָרָר - כֶּף גְּדוּלָה.
 קֶפֶי קֶפֶי - (ביאליק) זוֹרֵמַת הַחֲבֵשִׁיל הַצִּמָּה
 לַמַּעֲלָה בְּשַׁעַת רֵתִיחָה.
 בְּזוּק (מֵלַח אוֹ הוֹל)
 סָסוּדָה, מוֹז
 בּוּל (שֶׁל מֵלַח) Salzklumpen

Abspülung { תְּדַחַת (הַבְּשָׂר)
 תְּדַחַת (הַכֵּלִים)
 תְּדַחַת (הַרְצַפָּה)
 שְׂטָף פְּלִים
 שֶׁל חֶלֶב, חוֹלֵב milehding
 שֶׁל בָּשָׂר fleischding
 סְתָמִיעַ - פֶּאֲרוּזַעַ
 לְתוֹת - נִחוּן חֲטִים אוֹ שַׁעֲרִים בְּמִים
 לֶשֶׁם עֲשִׂיַת גְּרִיסִין
 קֶלֶת - סֵד לְבָרוֹת Fruchtkorb

ג' תבשילים ומאכלים

פְּתִיתִים-קוֹסְמוֹ, פֶּאֲרַפֵּעַל
 חֲסִיצָה בֶּאֱרֵשֶׁטֶשׁ
 תְּבִיץ, תְּבִיצָה Pudding, שִׁיגֶאכֶץ
 פְּיָצָה שְׁלוּקָה, מְגֻלְגֶּלֶת (קֶשֶׁה, רַכָּה) טְרוּפָה
 תְּלָמוֹן Eidotter
 תְּלָפוֹן Eiweiss
 קֶצִיפָה-קֶצֶף עֲשׂוּי מֵחֵלְמוֹן בְּצִים-Eiweiss-
 schnee, Schaum
 כְּבֹשִׁים - יִרְקוֹת כְּבוּשִׁים Gemüsekonserven
 רְמוּצָה - יִרְקוֹת אוֹ פִירוֹת קְלוּיִים בְּרַמֶּץ
 דְּבֶשֶׁן - הַאֲנִיג-לֶעֱקֶאדֶּ Honigkuchen
 צְפִיחִית שְׂמֵרודֶעַל
 תְּמִטָּה פֶּלֶאדֶעַן Torte, Fladen
 מְעֶסָה טִיגֶעֶכֶץ
 קוֹם, גְּסִיזֵב Molke
 כְּפִתָּה קְנִידֶעַל Knödel
 תְּבִיתָה
 עוֹנֵת-מְשֶׁרֶת { פֶּאֲנֶקוּכֶעַן Pfankuchen,
 סְמִידֶּךְ dicht
 פְּרִידֶּךְ bröckelig

רֶטֶב Sauce
 סֶרֶק Suppe
 סְרֶק-סֶלְקִים rote Rüben-Suppe
 סְרֶק-גְּרִיסִין Graupensuppe
 סְרֶק-פְּרוֹת Fruchtsuppe
 סְרֶק-תְּפּוּחִים Apfelsuppe
 רֶטֶב-דְּגִים Fischsauce
 צִיר Fischlacke
 קֶצִיפָה, פְּתִלִית (ביאליק) Kotelette.
 שְׁנִיצֵל Schnitzel
 צֶלְעִית Kotelette
 מְלִיאִים - פֶּרֶאקֶעַם, הַאֲלוּבֶצֶעַם
 לְבִיבוֹת Krapfen, קֶרֶפֶלֶדֶךְ
 מוֹלִית - הַחוּמֶר, שְׂבוּ מִמֵּלֵאִים אֶת
 הַמִּלִּיאִים, הַלְבִּיבוֹת וְכוּ'
 מְקֶפֶה קֶאשֶׁעַ
 דִּיקָה קֶאשֶׁעַ
 פֶּרְפֶּרֶת - אוֹכֵל שֶׁלִּפְנֵי הַסַּעֲוֶדָה וְשֶׁלֹּא אַחֲרֵי
 הַסַּעֲוֶדָה
 קְנוּטִים-עוֹדָה Dessert
 אֲמֶרִיזֵת Nudeln

Beefstacke	אופקין	schütter	גרזק, דליל
Zukost	לפתן	roh	הי רח
Kompott	לפדים	rauh	מחוקם
Ingber	קדה, זנגביל	zupfen	נטיפים קניידלעך, האלקעם
Zimmet	קנמון	Purée	רסק
Wurst	נקניק	Suppenwürze	תבלין, תבלין
Selchfleisch	בשר מעשן	würzen	תביל
Portion	מנה	Torte	סגן - טארט, צוקער-לעקאך
gang	הקפה	Bisquit, Zwieback	צנים, נקודים
ספגנית לאטקעם			תופין, תופינים
Pastette	פשמיד, פשמידא, קוגעל	כיסון - הקרמאש	
Gefrorenes, Ice Cream	גלידה	Konfiture	מקחת
מנדנות, מטעמים, רקה (רקחים)		Sahne, Rahm	שפנת סמעטענע
Konfekt	מרקחים	Buttermilch	מירחלב
Pickles	מחמצים	Sauermilch	חלב המוץ
		Sauermilch	בוותח

ד. שלחן ועריכתו

tiefer Teller	צלחת עמקה	Tischtuch	מפה
Untertasse	צלחת קטנה	Serviette	מפה קטנה, מפית
Platte (Pólmýsek)	תמחוי	d. Tisch decken	ערוך השלחן
Schüssel	קערה	סלק מן השלחן	
Platte (Pólmýsek)	פנד	נער את המפה	
Aufwarter	מכבדת	Handtuch	מגבת
Aufwarter	מגיש		נגב
Salzfass	בית-מלח, ממלחה	תקרבת, כבוד-שמכבדים בו את האורחים	
Flasche	בקבוק	Aufwartung Tractement	
Tiegel (Sloy)	צנצנת	Messer	סכין
Trinkglas, Becher	כוס	Kuechenmesser, Schlachtmesser	מאכלת
Pokal, Becher	גביע	Schlachtmesser	חלף
Porzellan	תרסינא, קוניא	Löffel	כף
Emailgeschirr	כלים שזעים	Teelöffel, Löffelchen	כפית, כף קטנה
Nussknacker	מפצח, מפצע	Kochlöffel	בחשה
knacken	פצח, מפצע	Gabel	סולג
Korkzieher	מחליץ	flacher Teiler	צלחת צפה